

Ultra Products

For Marine

Kullanma Kılavuzu

Ultra Çapa

Drop it, Set it, Forget it

www.ultraproducts.tr

ULTRA Çapa Seçim Tablosu

ÖNERDİĞİMİZ ULTRA ÇAPA AĞIRLIĞI	YELKENLİLER				MOTOR YATLAR				KATAMARANLAR			
	 TEK GÖVDELİ				 YÜKSEK PROFİLLİ		 ALÇAK PROFİLLİ		 YELKEN		 MOTOR	
	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU	TEKNE AĞIRLIĞI	TEKNE BOYU
(kg) / (lbs)	(ton)	(lbs)	(m)	(feet)	(ton)	(lbs)	(m)	(feet)	(m)	(feet)	(ton)	(lbs)
UA 5/11	1	- 2 205	5	- 17	1,1	- 2 425	5,2	- 17	5,7	- 19	0,7	- 1 543
UA 8/18	2	- 4 410	7	- 23	2,2	- 4 850	7,2	- 24	7,9	- 26	1,4	- 3 086
UA 12/26	3,8	- 8 380	9	- 30	4,2	- 9 260	9,3	- 31	10,2	- 33	2,7	- 5 950
UA 16/35	6,3	- 13 890	10,8	- 35	6,9	- 15 210	11,1	- 36	12,2	- 40	4,5	- 9 920
UA 21/46	10,2	- 22 490	12,6	- 41	11,2	- 24 690	13	- 43	14,3	- 47	7,3	- 16 100
UA 27/60	14,6	- 32 190	14,3	- 47	16	- 35 270	14,7	- 48	16,2	- 53	10,5	- 23 150
UA 35/77	21,5	- 47 400	16	- 52	23,5	- 51 800	16,5	- 54	18,2	- 60	15,6	- 34 400
UA 45/100	30	- 66 140	17,8	- 58	32,9	- 72 530	18,3	- 60	20,1	- 66	21,6	- 47 620
UA 60/132	43	- 94 800	20	- 66	47,1	- 103 830	20,6	- 68	22,7	- 74	31	- 68 340
UA 80/176	63	- 139 880	22,3	- 73	69	- 152 120	23	- 75	25,3	- 83	45,4	- 100 100
UA 100/220	85	- 187 000	24,5	- 80	93	- 205 000	25,2	- 83	27,7	- 91	61	- 134 000
UA 130/290	123	- 271 000	27,4	- 90	135	- 298 000	28,2	- 93	31	- 102	89	- 196 000
UA 160/350	174	- 384 000	30,4	- 100	191	- 421 000	31,3	- 103	34,4	- 113	125	- 276 000
UA 200/440	262	- 578 000	34,4	- 113	287	- 630 000	35,4	- 116	39	- 128	190	- 419 000
UA 250/550	400	- 882 000	39,2	- 129	438	- 966 000	40,4	- 133	44,4	- 146	290	- 639 000
UA 300/660	550	- 1 213 000	44	- 144	600	- 1 323 000	45,3	- 149	49,8	- 163	400	- 882 000
UA 360/800	760	- 1 675 000	50	- 164	830	- 1 830 000	51,5	- 169	56,7	- 186	550	- 1 213 000

Ölçülerde ve şartlarda değişiklik yapma hakkımız saklıdır.

Bu doküman 08.11.2024'de güncellenmiştir.

En son güncellemeleri görmek için lütfen web sitemizi ziyaret ediniz. www.ultraproducts.tr

NOTLAR:

- 100 kg'dan büyük çapaların Lloyd hesaplarına göre seçilmesi daha uygundur. Buradaki değerler sadece ön seçim için verilmiştir.

- Çapalarımız sadece baş makaraları üzerinden kullanılabilir. Yanlardaki loçalara uygun değildir.

- Eğer aşırı hafif veya ağır bir tekne için seçim yapılacak ise;
• Önce sadece tekne ağırlığına uygun çapayı belirleyin.
• Sonra;
a. Hafif tekneler için 1 boy büyük çapayı seçin
b. Ağır tekneler için 1 boy küçük çapayı seçin

GARANTİ KAPSAMI:

- Uygun şekilde seçilmiş normal veya bir boy küçük çapalar, üretimden veya normal kullanımdan kaynaklanabilecek sorunlara karşı ömür boyu garantimiz altındadır.

- Ancak iki boy veya daha küçük çapalar garanti kapsamında değildir.

UYARI:

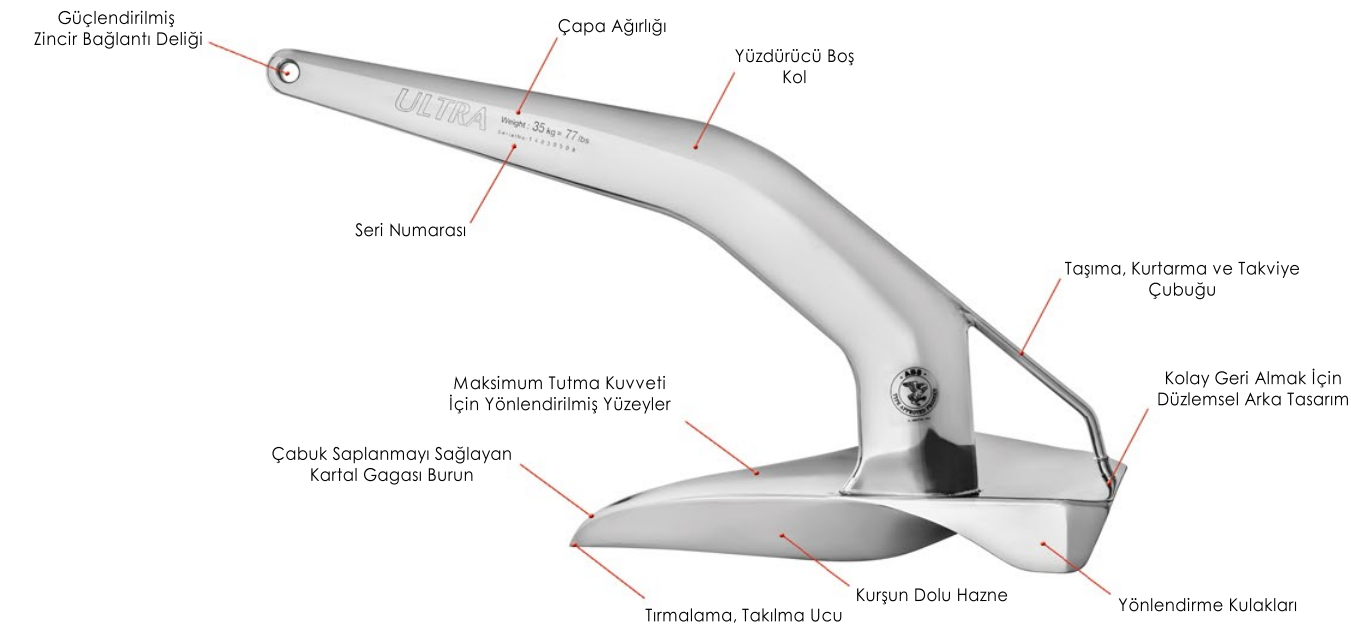
- Uygun seçilmiş bir ULTRA Çapa, ekstrem doğa şartlarına dahi dayanabilecek güçtedir.

- Ancak her malzemenin bir dayanım sınırı vardır. Eğer bir yere takıldığında çok yüksek motor güçleriyle aşırı zorlanırsa, deforme olabilir.

- Bu gibi durumlarda, aşırı zorlamak yerine uygun kurtarma usulleri denenmelidir.

Ultra Products
For Marine

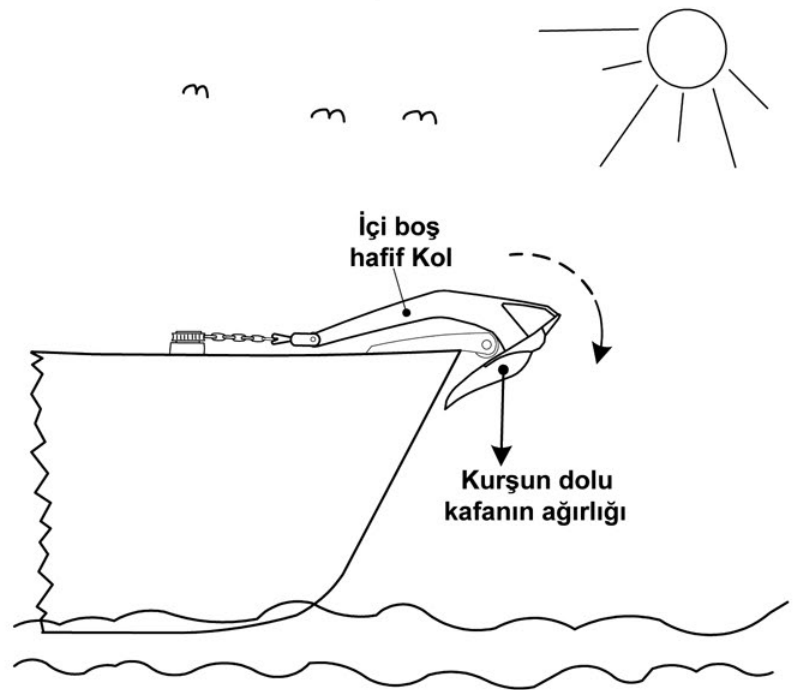
ULTRA ÇAPA KULLANMA KILAVUZU

ULTRA Çapa'yı tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz. "ULTRA", dünya pazarlarına sunulan "Türk Malı" çapadır. Tasarımı, patenti ve üretimi tamamen bize aittir.

ULTRA Çapa, yıllarca süren gözlemler, tespitler ve prototip denemeleri ile geliştirilip, bugünkü formuna ulaşmıştır. Bu süreç içerisinde, birçok gönüllü tekne sahibi tarafından, bütün dünya denizlerinde, her türlü hava ve deniz şartlarında denenmiş ve kendini ispatlamıştır.

Çapayı Denize Atarken (funda etmek) Yapılacaklar :

- Demirleyeceğiniz yeri belirleyin.

- İrgatin ana şalterini açın.

- Kavaletayı gevşeterek veya ırgatı çalıştırarak çapayı baş makarasından biraz aşağı sarkıtın. Böylece atma anında baş makarasında olabilecek takıntılardan kurtulur, zinciri hızla akıtabilir ve zaman kaybetmemiş olursunuz.

- Önce acele etmeden demirleme bölgesini gezin. Kıyının, deniz zemininin, tehlikeli yerlerin, diğer teknelerin ve derinliklerin durumunu anlayın.

- Rüzgar ve akıntının mevcut durumunun değişmesi halinde olabilecekleri kafanızda canlandırarak uygun yeri seçin. Rüzgar ve akıntının değişmesi halinde bütün teknelerin aynı anda aynı hareketleri yapmayacağını dikkate alın.

$$\text{Kaloma Oranı} = \frac{\text{Zincir Boyu}}{\text{Derinlik}} = \text{BOFOR Rüzgar Şiddeti}$$

DENİZDE KALAN KALOMA HIÇBİR ZAMAN DERİNLİĞİN 3 KATINDAN AZ OLMAMALIDIR.

- Tekne hızı sıfır olduğunda, kavaletayı gevşetip çapayı funda edin. (Hızla denize salın)

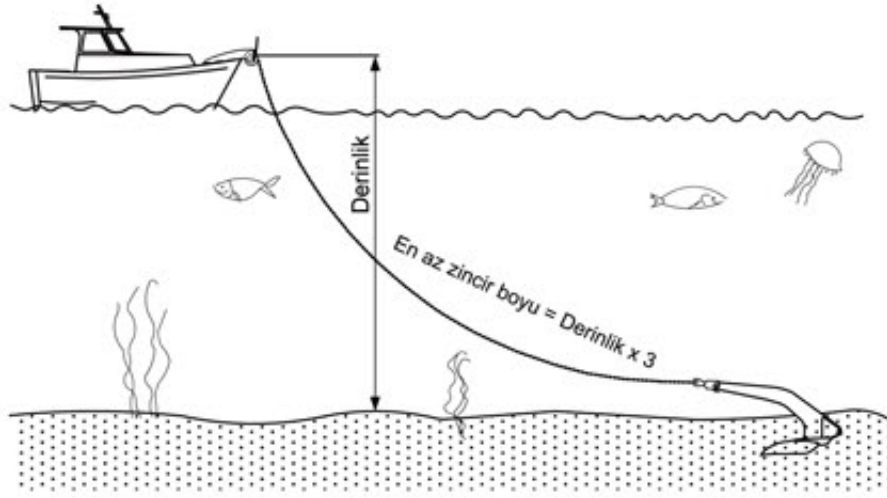
- Çapa deniz zeminine indiğinde (zincirin akma hızı biraz yavaşlamış gibi olur) tekneyi geriye doğru salarak veya ağır yol tornistan yaparak zinciri seriniz.

- Zincir sererken yani kaloma verirken, BAŞ MAKRASINDAN AŞAĞIYA doğru TOPLAM DERİNLİĞİN **4 veya 5** katı kadar zinciri denize bırakın. Kavaletayı sıkın.

- Zincir gerildiğinde çapa saplanmış demektir. Bu anda tekne selam verir gibi hafifçe başını aşağı indirip tekrar düzelir.

Eğer bu hareketi görmediyseniz, ana makina ile tornistanı arttırıp zincirin gerildiğini ve tarama olmadığını görerek çapanın saplandığından emin olunuz.

- Çapa saplandıktan sonra, eğer hava sakin ise ve diğer tekneler ile çok yakınlaşıyor iseniz verdiğiniz kalomanın bir kısmını geri alabilirsiniz. Ancak denizde kalan kaloma hiçbir zaman derinliğin (**baş makarasından derinlik**) 3 katından az olmamalıdır.

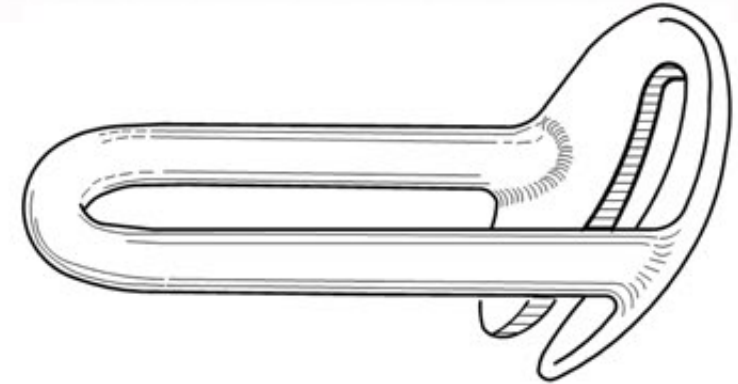

- Eğer hava sertleşiyor ise kalomayı orantılı olarak artırmalısınız. **HAVA KAÇ BOFOR ESİYOR İSE, KALOMA ORANI DA O KADAR OLMALIDIR.**

- Eğer uzun süre demirde kalacaksanız ve havanın da sertleşme ihtimali varsa, zincirinize **bosa** vurunuz.

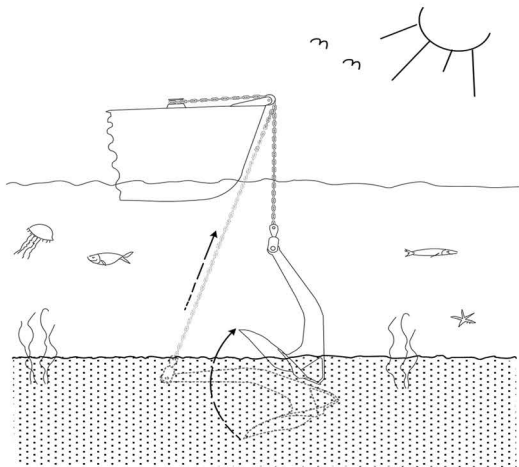

Bosa Vurma

ULTRA Bosa Kancaları

Çapayı Çekerken (Vira Etmek) Yapılacaklar :

- Ana makınayı çalıştırın. Irgatın ana şalterini açın.
- Tekney, çok ağır yolla çapaya doğru yöneltin. Aynı anda ırgat ile zinciri toplayın.
- Tam çapa üzerine geldiğinizde zincir, kısa bir an için gerilip çapayı zeminden sökecektir. Zincirin tamamını çekip, çapayı baş makarasına oturtun.
- Çapayı ırgatın dışında ikinci bir emniyet elemanı ile de bağlayın.

Kirlenmeler :

- Paslanmalar : Kullanım sırasında çapa çeşitli nedenlerle demir esaslı cisimlere çarpabilir, sürtünebilir. Bunlardan çapa yüzeyine bir miktar mikroskobik düzeyde demir molekülleri sıvanır. Bu demir molekülleri paslandığında tamamen gövdenin kendisi paslanmış gibi bir görünüm verir. Çok ender olarak paslanmaz çeliğin kendisi de bazı şartlar altında bir miktar paslanabilir. Her iki durumda da paslanma tamamen yüzeysel olup herhangi bir güvenlik sorunu yaratmaz. Herhangi bir paslanmaz yüzey temizleyicisi ile silinerek giderilebilirler.

- Yüzey renklenmeleri : Kullanım sırasında, deniz zemininde zaman zaman çeşitli madensel kum karışımlarıyla karşılaşılabilir. Bu gibi zeminlerde uzun süreli demirleme yapıldığında, bu madensel esaslı kum ile paslanmaz çelik arasındaki etkileşim sonucu, yüzeylerde çeşitli renklenmeler oluşabilir. Bunlar da tamamen yüzeysel olup herhangi bir güvenlik sorunu yaratmazlar ve bir paslanmaz yüzey temizleyicisi ile giderilebilirler. Buna çok benzeyen bir başka renklenme de, mazotla kirlenmiş sudan çıkartılan çapa yüzeyinde, kuruduktan sonra ortaya çıkar. Deterjan ile silinerek giderilebilirler.

- Yüzeyde beyaz badana gibi bir kaplama oluşması : Çapanın galvanizli bir zincir ile kullanılması halinde, paslanmaz yüzeylere deniz suyundaki mineraller zamanla çöker ve badana gibi kaplar. Asitik bir sıvı ile (örneğin ; limon suyu, sirke veya lavabo açıcı kimyasallar gibi...) ıslatılıp daha sonra da silerek temizlenebilir.

SIKÇA SORULAN SORULAR :

1. ULTRA'nın biraz ağır seçilmiş olması, ırgatı zorlar mı ?

Irgat güçleri, "çapa ağırlığı + zincir ağırlığı" na göre seçilir. Çapanın ağırlığı, bunun %10 - 15 i kadar olduğundan çapadaki artış ırgatı çok etkilemez.

2. ULTRA'yı zeminden sökerken ırgat çok zorlanır mı ?

Normal şartlarda ULTRA çok iyi tutunmasına karşın zeminden sökülürken diğer çapalaradan daha fazla direnç göstermez. Çünkü ucunun eğriliği, yukarı doğru ters yönde çekildiğinde kolayca sıyrılmaya izin verir.

Ancak olağanüstü şartlar yaşanırsa, diğer çapalar genellikle zemini yırtıp boşa çıkar ve tararken, ULTRA ise tersine daha da derine dalarak fırtınayı atlatmanızı sağlar. Fakat bu durumda geri almak istediğinizde direnç bir miktar artmış olabilir. Eğer apiko konumunda ırgatınızın zorlandığını hissederseniz (sesinin yavaşlamasından anlaşılabilir) çekmeyi kısa bir süre için durdurun. Gergin duran zincir, denizin dalgalanması ile yarım dakika kadar bir sürede çapanın direncini azaltacak ve ikinci çekmenizde normal olarak zeminden sökülüp gelmesini sağlayacaktır. Veya apiko konumunda iken ırgatı durdurup, ana makina ile bir miktar ileri yol verirsiniz yine çapanız kolayca zeminden sökülüş olacaktır.

3. ULTRA, saplanabilmek için zincir ağırlığına ihtiyaç duyar mı ?

ULTRA, özel bir uç formuna (patentlidir) sahiptir. Bu sayede çekilince hemen zemine tutunup, kendini aşağıya çekerek derhal saplanır.

Bunun için diğer çapalar gibi zincir ağırlığı ile yardımcı olunması gerekmez. Sadece halat ile çekilse dahi, aynı kalitede saplanmayı gerçekleştirir.

4 Zincir ile olan bağlantısı, herhangi bir firdöndü ile yapılabilir mi ?

Genellikle çapalar, zorlanmalar arttığında belirli bir sınırdan sonra zemini yırtıp boşa çıkarlar. Bu nedenle de zinciri son sınırına kadar zorlayamazlar.

Ancak ULTRA, ağır koşullarda zemine daha da gömülerek tutmaya devam eder. Bu sırada da firdöndünün zincirden önce kopmaması beklenir. Biz burda kopma mukavemeti zincirden daha fazla olan ULTRA FirdöndüRDÜ'yü kullanmanızı öneririz.

5.Kayalara takıldığında geri alabilir miyiz ?

Genel olarak bütün çapalar, aslında bir çeşit kanca gibidirler. Eğer kayalık bir zemine atılırlarsa, takılıp geri gelmeme olasılığı vardır. Her ne kadar ULTRA'nın uç formu geri almayı kolaylaştırıyor olsa bile, kayalık zeminde bu da tam olarak yeterli olmayabilir.

Normal olarak kayalık zeminlere, bu nedenlerle, çapa atmaktan kaçınılması gerekir. Ancak bildiğiniz halde kayalıklara çapa atmak zorunda iseniz, o zaman önceden tedbir almanız gereklidir.

Bunun için çapanın arkasındaki çubuğa, derinlikten biraz fazla olacak şekilde, ucunda bir şamandıra veya usturmaça gibi bir yüzdürücü bağlı olan bir kurtarma halatı bağlamanızı öneririz.

Gerektiğinde bu halattan geriye doğru çekerek çapanızı kayalardan kurtarabilirsiniz.

Piyasada bu amaca hizmet ettiği düşünülen bazı kurtarma mekanizmaları varsa da, bunlardan çok şey beklenmemelidir. Çünkü birçok kere çapa ile beraber zincirlerin de kayalar arasında sıkıştığı görülmektedir. Bu durumda zincir üzerinden uygulanan bu tür kurtarma araçları kullanılamaz hale gelir.

6.ULTRA, eriştede tutar mı ?

Genellikle her yerde rastlanabilen 50 - 60 cm. gibi yüksekliği olan yosunlarda, ULTRA iyi tutar. Ancak nadiren de olsa bazı yerlerde boyu 2m. yi geçebilen, mısır tarlası görünümünde azman erişteler olabilir. Böyle bir yerde herhangi bir çapanın tutabilmesi için, önce sadece ağırlığıyla azman erişteleri ezmesi ve çekilince de köklerin altına saplanması gerekir. Biz bu durumu inceleyince gördük ki, 45 - 50 kg. dan hafif çapaların hiçbirisi bunu gerçekte (Admiralti dahil) yapamamaktadır.

Bu durum çapanın geometrisi ile ilgili değildir, sadece ağırlığa bağlıdır. Tutmuş gibi görünenler de çoğu zaman sadece eriştenin liflerini tutmaktadırlar ve ne zaman bırakacakları belli olmadığından, bu durum aldatıcı olabilir.

ULTRA'nın 45 kg ve daha ağır olanları bu şartlarda dahi gerçek saplanmayı yaparlar. Ancak bu bazen

ULTRA kullananların çok alıştığı gibi birinci denemede olmayabilir, belki birkaç defa denemek gerekebilir.

Bazen de birkaç gün sürekli olarak azman erişteli zeminde kalındığında çapa gevşeyebilir. Böyle bir zeminde günlerce kalınacak ise dikkatli olunmalıdır.

7.Eğimli zeminlerde nasıl demirlenir ?

Yaklaşık 10° - 15° nin üstünde eğimi olan zeminlerde rüzgar ters taraftan eserse çapanın tutma kapasitesi azalır. Zeminin fazla eğimli olup olmadığını kıyıda yamaçların dikliğinden anlayabilirsiniz.

Eğer dik yamaçlı bir kıyıda demirleyecekseniz, hemen uzun koltuk halatları ile kıyıya da kıçtan bağlanmanızı öneririz. Bu durumda zemin eğimi, devamlı olarak çapanın tutma kapasitesini arttıran yönde kalacaktır.

Kıyıya uzaktan bağlanabilmek için en iyi çözüm, “QUICKLINE” marka makaralı yassı halatlardır.

8.Demirde iken rüzgar dirise eder veya tamamen durursa ne olur ?

ULTRA, diğer bütün çapalardan farklı olarak rüzgar dirise etse (yön değiştirse) bile, aynı kalitede tutmaya devam eder. Bu ULTRA'nın en önemli farklılıklarından biridir.

Rüzgarın tamamen durması halinde ise, çapa için herhangi bir sorun yoktur. Ancak rastgele gezinen tekneler birbirlerine çarpabilirler. Dikkatli olunması gerekir.

9.Zincir ortasına bastırma ağırlığı koymak gerekir mi ?

ULTRA Çapa için gerekmez. Çünkü sadece ULTRA saplanabilmek için zincirin bastırmasına ihtiyaç duymaz.

10.Aynı anda ikinci bir çapayı kullanmak gerekli midir ?

Eğer doğru seçilmiş bir ULTRA çapa kullanıyorsanız ve uygun bir şekilde demirlediğinizden eminseniz, bu sizi her hava şartında güvenli bir şekilde tutacaktır.

İkinci bir çapayı baş taraftan ana çapa ile birlikte “V” konumunda veya tandem (peş peşe) kullanırsanız, rüzgarın dirise etmesi halinde birçok karışıklığa yol açabilir. Bu tarz demirlemeler, yeterince güvenilmeyen demirler için gereklidir.

Ancak her teknede mutlaka ikinci bir yedek çapa bulundurulmalıdır. Aynı zamanda bu çapa ile kıçtan demirlemeler yapabilirsiniz.

11.Bosa vurmak gerekli midir ?

Eğer demirde uzun süre kalacak iseniz, havanın sertleşmesi halinde olabilecekler için önceden bosa vurmanız iyi bir önlemdir.

Bosa vurmanın şu faydaları vardır :

- Kavaletanın iyi sıkılmamış olması halinde kaçırmasını önler.

- Irgatın zorlanmasını önler.

- Soluganların darbelerini yumuşatarak tekneyi rahatlatır, çapanın da zeminden gevşemesini engeller.

- Baş makarasında oluşabilecek sesleri azaltır.

ULTRA Bosa Kancaları

12.ULTRA Çapa baş makarasına ters gelir mi ?

ULTRA veya herhangi bir başka çapa, denizden her türlü konumda çıkıp baş makarasına gelebilir. Ancak ULTRA'nın çok güçlü bir kendiliğinden dönüp düzelme özelliği vardır. Uygun yapılmış bir baş makarasına her zaman düzgün oturacaktır.

Eğer ULTRA Çapa, baş makarasına ters geliyorsa düzelmesini engelleyen bir dış sebep vardır.

Bunlar ;

- a) Dar kanallı baş makarası : Çapa düzelmek istese de kolunu anahtar ağzı gibi tutup, dönmesine izin vermez.
- b) Çok hızlı çeken ırgat : Çapanın dönüp düzelmesi için gerekli süreyi vermeden ters olarak yerine çeker.
- c) Baş makaranızda zincir kanalı varsa : Bu da çoğu kere tutukluğa neden olur.

Bu nedenlerden kurtulmak sorunu tam olarak giderecektir. Ancak bu nedenlerden kurtulmak kolay

olmayacak ise o zaman çapanın dönüp düzelmesini dışarıda iken yaptırmanız da bir çözüm olacaktır. Bunun için, tam firdöndü baş makarasından içeri girerken, yani çapanın kafası bir miktar yukarı kalkmış iken, 1-2 saniye kadar ırgatı duraklatırsanız, çapa dönüşünü tamamlar ve daha sonra tekrar çekmeye devam ettiğinizde düz olarak yuvasına oturur.

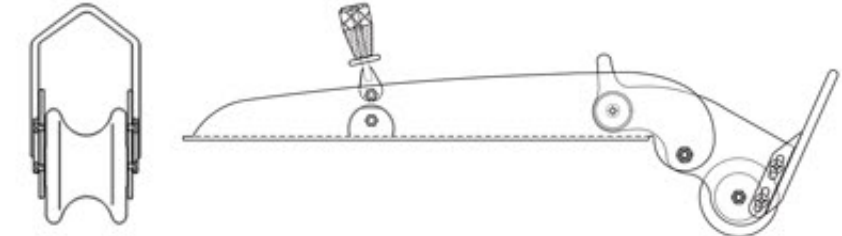
Firdöndünüzün mafsalının önceden suya dayanıklı bir gres ile yağlanmış olması da bunu kolaylaştıracaktır.

ULTRA Baş Makarası

13.Baş makarasının üstünü bir köprü ile kapatmak gerekir mi ?

Eğer çapanız ters gelmişse, “dönüp” düzelirken sert ve hızlı bir hareket yapabilir. Aynı anda bir solugan da tesadüfen teknenin başını hızla yukarı kaldırıyorsa, bu durumda çapa ve zincir, baş makarasından fırlayabilir ve tehlike oluşturur. Bu nedenle birçok baş makarasının orjinal halinde üstten kapatan bir detay vardır.

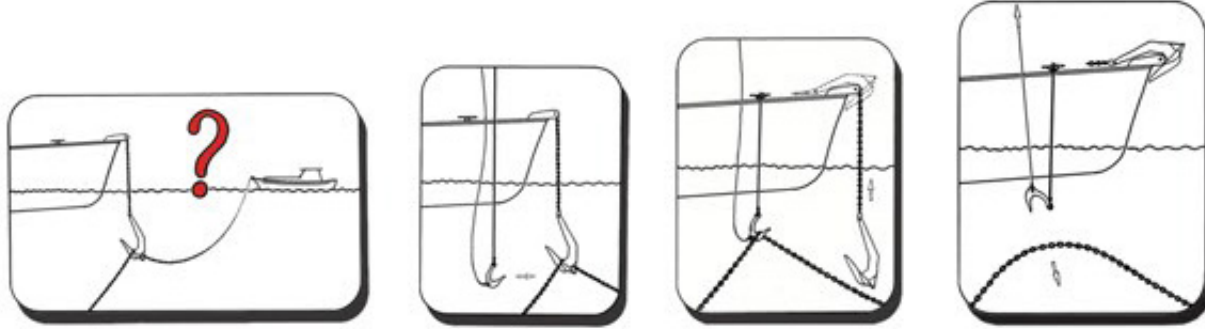

Eğer yoksa, sizin sonradan “ters U” şeklinde bir köprü ile burayı kapatmanız gereklidir.

14.Çapanızı çektiğinizde başka zincirlere takılmış halde gelirse ne yapabilirsiniz ?

Bu zincirlerden kurtulmanın en pratik yolu, "ULTRA Çapa Kurtarma Kancası'dır."

Mutlaka önceden gerekli halatları bağlayıp, hazır olarak teknanızda bulundurun. Kullanım şemalarını önceden inceleyip tam olarak anlamış olun.

15.Çapayı geri alırken zincirlikte kule gibi yığılma olup ırgatın çalışmasını bozuyorsa ne yapılabilir ?

Bu durumda çapayı geri alırken sık sık oluşan, kuleye benzer birikimi yıkıp dağıtarak, ırgatın düzgün çalışmaya devam etmesini sağlayabilirsiniz. Eğer her defasında tekrarlanan bu işlem den tamamen kurtulmak istiyorsanız paslanmaz zincir kullanabilirsiniz. Paslanmaz zincir kendiliğinden yayılır ve kule oluşturmaz.

Burada çok önemli bir nokta, paslanmaz zincirin kalitesinin ne olacağıdır. AISI 316 kalite paslanmazlar yetersiz kalmaktadırlar. Mutlaka AISI 316 L olmalıdır. "L" olmaması halinde zincir baklalarının kaynak yerleri zamanla ağır korozyona uğrayacaktır.

UltraProducts

For Marine

BOYUT Makina San.Tic.Ltd.Şti.

DBA Ultra Products For Marine

Ömerli Mah. Arpaçay Sok. No:4 34555 Arnavutköy
İSTANBUL / TÜRKİYE

E-mail: info@ultraproducts.tr

Tel.: +90(212) 482 41 61

www.ultraproducts.tr